

CYKL
ESEJÓW

PRAWNO-
SPOŁECZNO-
HISTORYCZNYCH

Gdy piłują chrześcijan...

Wycofanie posługi kapelańskiej ze szpitali

Przemysław Pietrzak

*To jest uczciwa kara za to co się stało,
to znaczy musimy was opłować z pewnych przywilejów,
dlatego że jeżeli nie, to znowu podniesiecie głowę (...)*

Obraz na okładce: Bernard Tolomei ze Sieny udzielający Komunii chorym na dżumę,
Wenecja (?), XVII wiek. Muzeum Hierona. Źródło: Adobe Stock.

WWW.ORDOIURIS.PL

Gdy pilują chrześcijan...

Wycofanie posługi kapelańskiej ze szpitali

PRZEMYSŁAW PIETRZAK

INSTYTUT NA RZECZ KULTURY PRAWNEJ ORDO IURIS

WARSZAWA 2023

Spis treści

1. Wstęp	5
2. Prawa pacjenta	6
3. Uregulowania konstytucyjne innych państw	8
4. Postulaty likwidacji posługi kapelańskiej	10
5. Wzmocnienie gwarancji dla posługi kapelańskiej	12
6. Podsumowanie	15

1. Wstęp

Źródło: Adobe Stock

Z art. 53 Konstytucji RP i ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o gwarancjach wolności sumienia i wyznania¹ wynika, że każda grupa wyznaniowa uznawana prawnie ma prawo zapewnić swoim wiernym posługę duszpasterską². Zagadnienie to rozwija także zawarty ze Stolicą Apostolską konkordat³. Zgodnie z nim „przestrzegając prawa do wolności religijnej, Państwo zapewnia Kościołowi Katolickiemu, bez względu na obrządek, swobodne i publiczne pełnienie jego misji, łącznie z wykonywaniem jurysdykcji oraz zarządzaniem i administrowaniem jego sprawami na podstawie prawa kanonicznego” (art. 5). Warto również wskazać, że prawo do opieki duszpasterskiej w miejscach podlegających władzy państwowej funkcjonowało już na gruncie Konstytucji Marcowej, a konkretnie jej art. 102 akapit 3, zgodnie z którym „[p]aństwo ma obowiązek udostępnienia także opieki moralnej i pociechy religijnej obywatelom, którymi się bezpośrednio opiekuje w zakładach publicznych,

jak: zakłady wychowawcze, koszary, szpitale, więzienia, przytułki”⁴. Obecny art. 53 ust. 2 Konstytucji RP stanowi, że „[w]olność religii obejmuje także (...) prawo osób do korzystania z pomocy religijnej tam, gdzie się znajdują”⁵.

1 Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. o gwarancjach wolności sumienia i wyznania (Dz. U. z 2023 r. poz. 265).

2 M. Zawiślak, *The limitations of religious practices in polish prisons*, „Review of comparative law”, vol. XXX (2017), s. 110-112.

3 Konkordat między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską, podpisany w Warszawie dnia 28 lipca 1993 r. (Dz. U. z 1998 r. Nr 51, poz. 318).

4 Ustawa z dnia 17 marca 1921 r. – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1921 r. Nr 44 poz. 267 ze zm.).

5 J. Krzywkowska, *Prawo osadzonych do korzystania z posług religijnych w dobie pandemii COVID-19*, „Studia Prawnoustrojowe”, nr 55 (2022), s. 150.

2. Prawa pacjenta

Źródło: Adobe Stock

Prawa pacjenta, które zawierają się w prawach człowieka, „umożliwiają chorym przebywającym w zakładach opieki zdrowotnej praktykowanie swojej religii i nieograniczony kontakt z przedstawicielami swojego związku wyznaniowego”⁶.

Jak wskazano w art. 9 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2⁷:

„1. Każdy ma prawo do wolności myśli, sumienia i wyznania; prawo to obejmuje wolność zmiany wyznania lub przekonań oraz wolność uzewnętrzniania indywidualnie lub wspólnie z innymi, publicznie lub prywatnie, swego wyznania lub przekonań przez uprawianie kultu, nauczanie, praktykowanie i czynności rytualne.

2. Wolność uzewnętrzniania wyznania lub przekonań może podlegać jedynie takim ograniczeniom, które są przewidziane przez ustawę i konieczne w społeczeństwie demokratycznym z uwagi na interesy bezpieczeństwa publicznego, ochronę porządku publicznego, zdrowia i moralności lub ochronę praw i wolności innych osób”.

6 K. Wroński, *Prawo chorego do opieki duszpasterskiej podczas pobytu w szpitalu*, „Współczesna Onkologia”, z. 11, nr 7 (2007), s. 381.

7 Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzona w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmieniona następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełniona Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284).

Przytoczyć należy także postanowienia ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta⁸. Zgodnie z nią pacjent przebywający w podmiocie leczniczym wykonującym działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej ma prawo do opieki duszpasterskiej. W sytuacji pogorszenia się stanu zdrowia lub zagrożenia życia podmiot leczniczy jest obowiązany umożliwić pacjentowi kontakt z duchownym jego wyznania. Podmiot leczniczy zasadniczo ponosi koszty realizacji tych praw pacjenta.

Jak wskazuje Dorota Karkowska, Konstytucja RP w art. 53 gwarantuje każdemu człowiekowi prawo do wolności sumienia i religii, a więc pacjent w trakcie pobytu w podmiocie leczniczym ma prawo do opieki duszpasterskiej⁹. Oznacza to, że w przypadku, gdy osoba przebywa w placówce medycznej prowadzonej przez administrację rządową lub samorządową, jej kierownik ma prawny obowiązek zapewnienia choremu kontaktu z przedstawicielami swojego wyznania na terenie szpitala¹⁰.

Zdaniem D. Karkowskiej „pacjent ma prawo otrzymać informację, jakiego wyznania kapelani pracują w szpitalu, w jaki sposób można się z nimi skontaktować, gdzie w ciągu dnia może ich spotkać, w jakich godzinach odbywają się nabożeństwa, z podaniem dokładnie ich miejsca i sposobu dojścia do kaplicy szpitalnej. Jeżeli w szpitalu nie ma duszpasterza wyznawanej przez pacjenta religii, ma on prawo wiedzieć, kto będzie odpowiedzialny za umożliwienie mu z nim kontaktu”. Co do zasady na podstawie art. 38 realizacja prawa do opieki duszpasterskiej jest bezpłatna, a pobieranie opłat stanowi wyjątek, który wymaga wskazania podstawy prawnej¹¹.

Zgodnie z art. 36 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta¹² podmiot leczniczy wykonujący działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne ma obowiązek zapewnić pacjentom prawo do opieki duszpasterskiej. Nie oznacza to jednak obowiązku nawiązania stosunku pracy z duchownym. Kwestie zatrudnienia pozostające w związku z realizacją opieki duszpasterskiej pozostawione zostały do ukształtowania podmiotom leczniczym. Dopuszczalność zatrudniania duchownych na podstawie stosunku pracy przewidują wprost tylko regulacje prawne dotyczące Kościoła Katolickiego oraz Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego¹³.

Podmiot leczniczy wykonujący działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne ma obowiązek zapewnić pacjentom prawo do opieki duszpasterskiej.

8 Ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2022 r. poz. 1876 z późn. zm.).

9 D. Karkowska, *Prawa pacjenta*, Warszawa 2009, SIP LEX.

10 K. Wroński, *Prawo chorego do opieki duszpasterskiej podczas pobytu w szpitalu*, „Współczesna Onkologia”, z. 11, nr 7 (2007), s. 383.

11 Uwagi do art. 36, art. 37, art. 38, D. Karkowska [w:] *Ustawa o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta. Komentarz*, wyd. III, Warszawa 2016, SIP LEX.

12 Dz. U. z 2022 r. poz. 1876, 2280, 2705; z 2023 r. poz. 605.

13 M. Ożóg, *Charakterystyka stosunku prawnego łączącego kapelana z podmiotem leczniczym w świetle przepisów prawa polskiego i wybranych regulacji prawa wewnętrznego Kościoła katolickiego*, „Studia z Prawa Wyznaniowego”, nr 21 (2018), s. 100.

3. Uregulowania konstytucyjne innych państw

Źródło: Adobe Stock

Odniesienia do posługi kapelańskiej w szpitalach znajdują się również w prawodawstwie konstytucyjnym niektórych państw europejskich. W konstytucji rumuńskiej z 1991 r. oraz wykazującej w stosunku do niej duże podobieństwo konstytucji Mołdawii z 1994 r. zwrócono uwagę na aspekt pomocy wspólnotom religijnym udzielanej przez państwo, w tym w zakresie ułatwienia niesienia „pociechy religijnej” w instytucjach publicznych o szczególnym rygorze. Ustrojodawca rumuński stwierdził, że wspólnoty religijne „korzystają z jego [państwa] pomocy wyłącznie z ułatwianiem wsparcia religijnego w wojsku, w szpitalach w zakładach karnych, w domach starców i w sierocińcach”¹⁴.

Zgodnie z konstytucją Mołdawii „wyznania religijne korzystają ze wsparcia państwa, w szczególności poprzez umożliwienie praktykowania religii w wojsku, szpitalach, zakładach karnych, domach opieki i sierocińcach. Odrębność państwa i wyznań religijnych nie jest zatem absolutna. Z drugiej strony ustrojowe gwarancje pomocy państwa dla konfesji w Mołdawii należy ocenić jako nieduże, wręcz podstawowe”¹⁵.

14 P. Borecki, *Zasada współdziałania państwa ze związkami wyznaniowymi i jej wyraz we współczesnym konstytucjonalizmie europejskim*, „Przegląd Prawa Publicznego”, nr 7-8 (2022), s. 144.

15 Ibidem, s. 145.

Zwrócić uwagę należy także na utrzymanie w mocy przepisów wyznaniowych Konstytucji Republiki Weimarskiej z 1919 r., które obecnie obowiązują jako część składowa niemieckiej ustawy zasadniczej z 1949 r. Na ich podstawie dopuszczalne jest „nauczanie religii w szkołach publicznych (z wyjątkiem szkół bezwyznaniowych), możliwość sprawowania opieki duszpasterskiej w wojsku, zakładach karnych, szpitalach i innych zakładach publicznych czy pobór podatku przez związki wyznaniowe, będące korporacjami prawa publicznego, na podstawie cywilnych list podatkowych. Nieprzewidzianym wprost przez ustrojodawcę niemieckiego wyrazem współdziałania państwa i związków wyznaniowych jest zwłaszcza zawieranie między władzami państwowymi a wspólnotami konfesyjnymi umów publicznoprawnych regulujących większość materii o charakterze *res mixtae*. Niemiecki system relacji państwo – kościół określany jest w związku z tym mianem separacji skoordynowanej”¹⁶. Wszak zgodnie z art. 141 Konstytucji niemieckiej z 11 sierpnia 1919 r. „[w] razie zapotrzebowania na nabożeństwa i służbę duszpasterską w szpitalach, zakładach karnych i innych instytucjach publicznych, należy zezwolić związkom wyznaniowym na sprawowanie czynności religijnych, przy czym zakazany jest jakikolwiek przymus”¹⁷.

16 Ibidem, s. 145.

17 Ustawa Zasadnicza Republiki Federalnej Niemiec z dnia 23 maja 1949 r., tłum. B. Banaszak, A. Malicka, <http://libr.sejm.gov.pl/tek01/txt/konst/niemcy2011.html#mozToCId830483>, dostęp: 10 lipca 2023 r.

4. Postulaty likwidacji posługi kapelańskiej

Źródło: Adobe Stock

Niejednokrotnie ze strony publicystów i polityków padają zachęty do wycofania posługi kapelanów ze szpitali¹⁸. Posunięto się nawet do gromadzenia podpisów pod obywatelskim projektem ustawy, który ostatecznie wniesiono do Sejmu jako projekt poselski¹⁹. Jak podano w jego uzasadnieniu, „w odczuciu znacznej części społeczeństwa uprzywilejowanie podatkowe kleru, kościelnych osób prawnych, a także bezpośrednie finansowanie instytucji kościołów i związków wyznaniowych, uczelni wyznaniowych i wydziałów teologicznych na uczelniach państwowych poprzez dotacje, ulgi, zwolnienia, udostępnianie i umożliwianie zakupu nieruchomości na uprzywilejowanych zasadach, jak również zapewnienie wynagrodzeń katechetom, kapelanom, wykładowcom oraz innym funkcjonariuszom Kościoła szeroko dopuszczonym do wykonywania usług duszpasterskich na koszt wszystkich podatników jest niesłuszne i niesprawiedliwe i jako takie nieuprawnione w różnorodnym światopoglądowo i laicyzującym się społeczeństwie”²⁰.

18 M. Bednarek, *Kapelani na etatach w szpitalach. Posłanka Lewicy uważa, że za dużo kosztują*, <https://katowice.wyborcza.pl/katowice/7,35063,26750970,kapelani-na-etatach-w-szpitalach-poslanka-lewicy-uwaza-ze.html>, dostęp: 30 maja 2023 r.; „Miłość bliźniego nie na etacie”, <https://tvn24.pl/polska/milosc-blizniego-nie-na-etacie-ra103301-3601221>, dostęp: 30 maja 2023 r.

19 Lewica będzie się domagać, by w szpitalach nie zatrudniano kapelanów, <https://kobieta.onet.pl/wiadomosci/lewica-bedzie-sie-domagac-by-w-szpitalach-nie-zatrudniano-kapelanow/7djmzhx>, dostęp: 30 maja 2023 r.

20 Poselski projekt ustawy o jawności przychodów kościołów i związków wyznaniowych oraz zniesieniu ich przywilejów finansowych, nr EW-020-200/20, [https://orka.sejm.gov.pl/Druki9ka.nsf/Projekty/9-020-200-2020/\\$file/9-020-200-2020.pdf](https://orka.sejm.gov.pl/Druki9ka.nsf/Projekty/9-020-200-2020/$file/9-020-200-2020.pdf), dostęp: 30 maja 2023 r.

Jak wskazywała z kolei A. Diduszko-Zyglewska w imieniu środowisk lewicowych:

Źródło: Wikipedia.org,
Laura Pawela, CC BY-SA 4.0

„Podobnie, nie mamy wątpliwości, że budżet ochrony zdrowia powinien służyć pacjentom i personelowi medycznemu, a nie dywersyfikacji przychodów kościoła katolickiego, dlatego proponujemy likwidację etatów kapelanów.

Proponujemy realizację prawa do opieki duszpasterskiej w sposób, który nie będzie dyskryminował wszystkich poza katolikami (numery telefonów do duchownych wszystkich wyznań na szpitalnej tablicy informacyjnej).

Zakładamy, że zaoszczędzone w ten sposób środki finansowe pozwolą na zapewnienie opieki psychologicznej wszystkim pacjentom bez względu na ich wyznanie religijne lub bezreligijność”²¹.

Powołując się na informacje krajowego duszpasterza służby zdrowia ks. Arkadiusza Zawistowskiego dla Katolickiej Agencji Informacyjnej, OKO.press podaje, że „najczęściej księża zatrudniani są w wymiarze 1/4, 1/2 lub 3/4 etatu, lub też podejmują posługę w formie wolontariatu» (...). Według niego większość z około sześciuset szpitali w Polsce ma kapelana pracującego przynajmniej na część etatu. O zatrudnieniu kapelana, formie zatrudnienia i jego wynagrodzeniu decyduje dyrektor szpitala”²². Jak wynika z powyższego, w kwestii form prawnych realizacji funkcji kapelana szpitalnego panuje chaos, a właśnie brak uregulowanej sytuacji prawnej tegoż prowadzi do realizacji praw pacjenta poprzez różne podstawy prawne aktywności duszpasterskiej, co skutkuje niemal niemożliwością pozyskania jakichkolwiek miarodajnych statystyk. Z kolei likwidacja funkcji kapelańskich byłaby sprzeczna z Konstytucją RP.

Likwidacja funkcji kapelańskich byłaby sprzeczna z Konstytucją RP.

21 A. Diduszko-Zyglewska, *Lewica działa dla świeckiego państwa, centroprawica tylko mówi* [WIDZE TO TAK], <https://oko.press/lewica-dziala-dla-swieckiego-panstwa-centroprawica-tylko-mowi>, dostęp: 30 maja 2023 r.

22 D. Flis, *Katecheci i kapelani kosztowali budżet 7,1 miliardów złotych w latach 2014-2018*, <https://oko.press/katecheci-i-kapelani-kosztowali-71-miliardow>, dostęp: 30 maja 2023 r.

5. Wzmocnienie gwarancji dla posługi kapelańskiej

Źródło: Adobe Stock

Pewne problemy związane z posługą kapelańską ma rozwiązać projekt ustawy przygotowany przez Instytut Ordo Iuris²³. Jak wskazują autorzy projektu ustawy, jej celem „jest uregulowanie statusu kapelana szpitalnego, odgrywającego istotną rolę w procesie rekonwalescencji pacjentów, a przez to zagwarantowanie praw służących usprawnieniu pełnienia misji przez duchownych. Projektowana ustawa jest odpowiedzią na protesty pacjentów szpitalnych i ich rodzin w związku z niewystarczającym zapewnieniem przez szpitale opieki duszpasterskiej podczas hospitalizacji, co gwarantuje pacjentom ustawa o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta. Nadto potrzeba uchwalenia ustawy wynika z czynionych przez władze niektórych szpitali zabiegów w ograniczaniu pełnienia przez księży swojej posługi duszpasterskiej”²⁴.

Do palących problemów, które projekt może rozwiązać, zaliczyć trzeba brak definicji legalnej kapelana szpitalnego. Autorzy projektu proponują definicję, zgodnie z którą

23 Projekt ustawy o zmianie ustawy o działalności leczniczej, ustawy o podatku od spadków i darowizn oraz niektórych innych ustaw. Więcej postulatów w: *W kierunku urzeczywistnienia wolności sumienia i religii Propozycje zmian legislacyjnych na rok wyborczy*, red. Ł. Bernaciński, Warszawa 2023, <https://gwarancjedlareligii.pl>, dostęp: 07 lipca 2023 r.

24 Ł. Bernaciński, P. Tempczyk, *Zmiana statusu kapelana szpitalnego i uregulowanie jego posługi w celu zabezpieczenia możliwości uzyskania pomocy duchowej przez pacjentów* [w:] *W kierunku...*, op. cit., s. 19.

kapelanem szpitalnym jest osoba duchowna kościoła lub związku wyznaniowego o uregulowanej sytuacji prawnej, pełniąca posługę w podmiocie leczniczym, o którym mowa w art. 4 ustawy o działalności leczniczej. Brak definicji legalnej kapelana szpitalnego skutkowało wątpliwościami, jaki jest jego status w związku z wykonywaniem działalności na terenie przede wszystkim szpitala.

Pkt 3 art. 1 projektu ustawy przygotowany przez Instytut Ordo Iuris przewiduje katalog otwarty uprawnień kapelana szpitalnego na terenie podmiotu leczniczego w związku z pełnioną posługą duszpasterską. Należą do nich:

1. sprawowanie opieki duszpasterskiej;
2. wspieranie duchowe pacjentów i ich rodzin;
3. nawiązywanie kontaktu z pacjentami i ich rodzinami;
4. odprawianie nabożeństw;
5. udzielanie sakramentów;
6. sprawowanie opieki duszpasterskiej nad osobami wykonującymi zawód medyczny w podmiocie leczniczym;
7. prowadzenie ksiąg właściwych dla sprawowania posługi duszpasterskiej;
8. udostępnianie wśród pacjentów prasy, czasopism, książek, nośników audio i innych o treści religijnej;
9. korzystanie z pomieszczeń socjalnych przysługujących osobom zatrudnionym lub pozostającym w stosunku cywilnoprawnym z podmiotem leczniczym, na zasadach obowiązujących w podmiocie leczniczym;
10. uczestniczenie wedle własnego wyboru, oraz wspieranie osób wykonujących zawód medyczny podczas obrad etycznych, w sympozjach i innych spotkaniach istotnych dla rozwoju człowieka oraz poszanowania jego godności;
11. uczestniczenie wedle własnego wyboru, w kształceniu ustawicznym osób wykonujących zawód medyczny, szczególnie w zakresie zagadnień etycznych;
12. podnoszenie kwalifikacji w zakresie jakości pełnionej posługi w podmiocie leczniczym, przy czym koszty ponosi podmiot leczniczy.

Każde z wymienionych wyżej praw gwarantowanych ustawą stanowi rzeczywiste odzwierciedlenie problemu, z którym boryka się osoba duchowna.

Wyłącznie akt prawny o mocy ustawy jest w stanie skutecznie zmienić rzeczywistość osób duchownych i faktycznie umocnić ich niezależność w pełnieniu posługi, a przede wszystkim zagwarantować pacjentom prawo do nieskrępowanego wsparcia duchownego podczas hospitalizacji pacjenta.

Katalog otwarty praw kapelana szpitalnego gwarantuje nieskrępowane pełnienie posługi duchowej, z poszanowaniem prawa powszechnie obowiązującego.

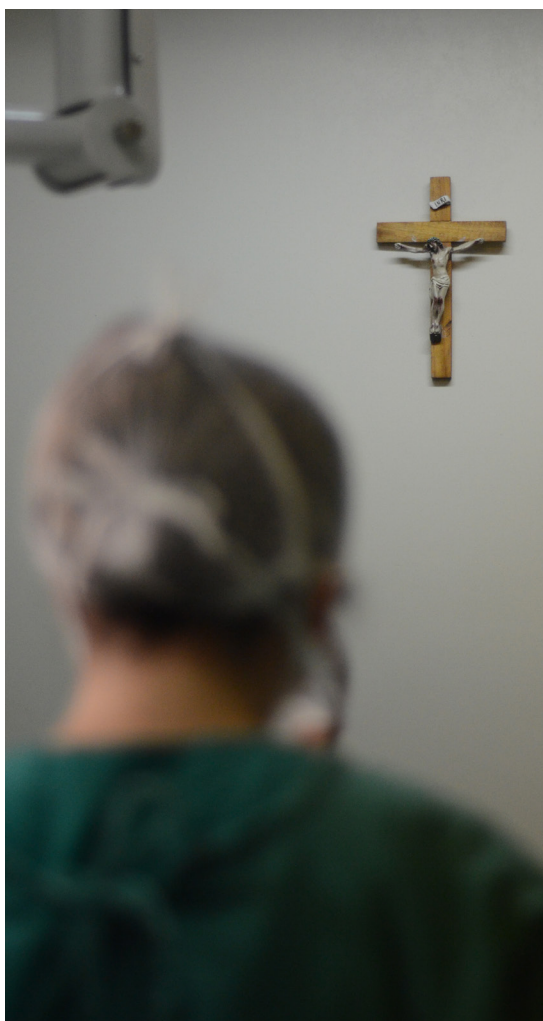
Z kolei w pkt 2 art. 1 projektu ustawy zakłada się, iż kapelan szpitalny zobowiązany będzie do przestrzegania poleceń kierownika podmiotu leczniczego, które jednak nie mogą dotyczyć pełnionej przez niego posługi, oraz wewnętrznych zarządzeń obowiązujących w tymże podmiocie leczniczym, nienaruszających norm prawnych wyższego rzędu. Postanowienie to jest logiczną konsekwencją pozostawiania przez kapelana szpitalnego w stosunku zatrudnienia. Niemniej z uwagi na szczególnie charakter pełnionej przez duchownego funkcji nie powinien on być skrepowany lub ograniczany poleceniami kierownictwa, które wkraczają w obszar prawa i praktyki kościelnej danego związku wyznaniowego. Jakiegokolwiek formy presji ze strony kierownika podmiotu leczniczego nie powinny mieć miejsca. Tym samym projekt ustawy zakłada współpracę o charakterze partnerskim pomiędzy kapelanem szpitalnym oraz osobami wykonującymi zawód medyczny, co będzie stanowiło korzyść nie tylko dla obu tych stron, ale przede wszystkim dla pacjentów, których dobro jest nadrzędne. W związku z tym, aby zapewnić dostateczne wsparcie duchowe pacjentom, kierownik podmiotu leczniczego zostanie zobowiązany do ogłaszania, w miejscach widocznych na terenie podmiotu leczniczego oraz na jego stronie internetowej, informacji o sprawowanej posłudze duszpasterskiej. Rozwiązanie to przyczyni się do pozyskiwania przez pacjentów i ich rodziny w sposób łatwy i przystępny informacji na temat opieki duszpasterskiej podczas hospitalizacji.

Istotnym *novum*, a równocześnie odpowiedzią na potrzeby pacjentów i środowiska duchownego jest przyjęcie w ustawie postanowienia, które nakazuje podmiotowi leczniczemu zapewnienie pomieszczenia niezbędnego do pełnienia posługi kapelana szpitalnego, tj. miejsca do sprawowania kultu lub pomieszczenia do pełnienia posługi. Ważkim postanowieniem z punktu widzenia pełnienia posługi duszpasterskiej jest zobowiązanie podmiotu leczniczego do obligatoryjnego porozumienia się ze zwierzchnikiem kapelana szpitalnego co do przeznaczenia pomieszczenia dla sprawowania kultu religijnego. Projektowana ustawa ma przeciwdziałać zachowaniom uniemożliwiającym w sposób godny wyznawanie swojej wiary przez pacjenta. W związku z tym wyposażenie kapelana szpitalnego we wszelkie środki niezbędne do sprawowania kultu religijnego czy sprawowania opieki duszpasterskiej zapewnia podmiot leczniczy, gdyż służyć one będą potrzebom pacjentów, przy czym zostają przekazane przez podmiot leczniczy na własność kościoła lub związku wyznaniowego.

Odpowiedzią na potrzeby pacjentów i środowiska duchownego jest przyjęcie w ustawie postanowienia, które nakazuje podmiotowi leczniczemu zapewnienia pomieszczenia niezbędnego do pełnienia posługi kapelana szpitalnego, tj. miejsca do sprawowania kultu lub pomieszczenia do pełnienia posługi.

Projektowana ustawa przewiduje ponadto, że środki na zapewnienie rzeczy niezbędnych do sprawowania opieki duszpasterskiej zapewnia podmiot leczniczy z dotacji celowej przyznanej przez ministra właściwego do spraw zdrowia. Z kolei kierownik podmiotu leczniczego zobowiązany jest do podziału i przydzielenia otrzymanej dotacji celowej proporcjonalnie dla każdego kapelana szpitalnego zatrudnionego w tym podmiocie leczniczym.

6. Podsumowanie

Źródło: Adobe Stock

Powyższe rozważania prowadzą do wniosku, że choć Konstytucja RP i właściwe ustawy wykonujące jej postanowienia zapewniają szerokie podstawy do egzekwowania przez pacjenta wolności sumienia i wyznania poprzez obowiązek zapewnienia przez państwo posługi kapelańskiej w szpitalach, to jednak istnieją istotne braki ustawowe utrudniające organizację tejże i pozostawiające pole do nadużyć w przypadku antywolnościowej interpretacji prawa. Problemy te wydaje się rozwiązywać projekt autorstwa Instytutu Ordo Iuris, który odpowiada na szereg przytoczonych wyżej problemów. Prawo do korzystania z pomocy religijnej w myśl tak Konstytucji RP, jak i prawa międzynarodowego, uwzględniających prawa człowieka, obejmuje w szczególności pacjentów hospitalizowanych w jednostkach leczniczych. Postulowane przez środowiska lewicowe wycofanie posługi kapelańskiej ze szpitali czy też ograniczenie partycypacji państwa w kosztach tegoż stanowiłoby zatem rażące naruszenie praw człowieka i polskich zobowiązań międzynarodowych, nie znajdując przy tym żadnego niekwestionowanego uzasadnienia.

Postulowane przez środowiska lewicowe wycofanie posługi kapelańskiej ze szpitali czy też ograniczenie partycypacji państwa w kosztach tegoż stanowiłoby rażące naruszenie praw człowieka i polskich zobowiązań międzynarodowych, nie znajdując przy tym żadnego niekwestionowanego uzasadnienia.

WSPARCIE DARCYŃCÓW

Instytut Ordo Iuris jest fundacją i zakres naszej aktywności jest ściśle uzależniony od funduszy, które pozyskamy na działalność statutową. Ceniąc sobie niezależność, nie korzystamy ze środków publicznych i grantów, których pozyskanie mogłoby ją ograniczać. Naszą działalność prowadzimy tylko dzięki hojności naszych Darczyńców, zwłaszcza tych, którzy wspierają nas regularnie co miesiąc w ramach Kręgu Przyjaciół (więcej na: www.przyjaciele.ordoiuris.pl)

RAZEM MOŻEMY REALNIE WPŁYWAĆ NA RZECZYWISTOŚĆ!

DAROWIZNĘ MOŻNA PRZEKAZAĆ NA KONTO

32 1160 2202 0000 0002 4778 1296

Fundacja Instytut na rzecz Kultury Prawnej Ordo Iuris
ul. Zielna 39, 00-108 Warszawa
oraz za pomocą przelewów internetowych
Tpay i PayPal (szczegóły na stronie www.ordoiuris.pl)

ordoiuris.pl

[/ordoiuris](https://www.facebook.com/ordoiuris)

[@Ordoluris](https://twitter.com/Ordoluris)

[/ordoiuris](https://www.youtube.com/ordoiuris)